

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ศึกษาความคิดเห็นของพนักงาน บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ที่มีต่อระบบ ERP (Enterprise Resource Planning) มาใช้ในองค์กร” จากประชากรผู้ใช้งานระบบ ERP ของบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดนครราชสีมา รวมจำนวนประชากรทั้งหมด 120 คน โดยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม สองส่วน ซึ่งมีลักษณะดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของพนักงานในองค์กรของทั้ง 3 จังหวัด ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นในด้านต่างๆ ในการใช้งานของระบบ ERP ตามค่าที่คำนวณทางสถิติ ผู้วิจัยสามารถสรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

5.1 สรุปผล

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต

5.1 สรุปผล

5.1.1 ข้อมูลโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาพบว่า ประชากรส่วนใหญ่ที่ใช้ระบบ ERP โดยมีเพศชายมากกว่าเพศหญิง และพนักงานส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 42 ปี ถึง 49 ปี จบการศึกษา ปริญญาตรี/เทียบเท่า และอยู่ในตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ ที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปี

ความคิดเห็นของบุคลากรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือ ด้านประโยชน์ในการทำงาน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.17$) รองลงมาคือด้านการสื่อสาร อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.92$) รองลงมาด้านความปลอดภัย อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.90$) และด้านการให้บริการของศูนย์คอมพิวเตอร์ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.83$) ส่วนด้านที่มีความคิดเห็นในการใช้น้อยที่สุด คือ ด้านความสอดคล้องเข้ากันได้อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.79$)

5.1.2 ความคิดเห็นด้านการใช้งานระบบ ERP โดยรวม

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มประชากรที่ใช้ระบบ ERP ส่วนใหญ่จำนวนครั้งที่ใช้งานต่อเดือนจะอยู่ที่ 15-30 ครั้ง และมากกว่า 30 ครั้ง ตามลำดับ

5.1.2.1 ด้านประโยชน์ในการใช้งาน ที่มีผลต่อการยอมรับระบบ ERP พบว่าประชากรส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการยอมรับระบบ ERP ในระดับสำคัญมากในเรื่อง ความถูกต้องของข้อมูล ความรวดเร็วในการใช้งาน สามารถนำข้อมูลไปวิเคราะห์ได้ ทำให้ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ

5.1.2.2 ด้านความปลอดภัย พบว่าประชากรส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการยอมรับระบบ ERP ในระดับสำคัญมากในเรื่องระบบมีความเสถียร กำหนดสิทธิการใช้งาน มีระบบป้องกันทางด้านเครือข่าย คอมพิวเตอร์ มีระบบป้องกันไวรัส พบว่า อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉันทนา เห็นประเสริฐ [16] โดยที่การเข้าถึงข้อมูลเป็นไปได้ยากเพราะมีการกำหนดสิทธิ ในการเข้าถึงข้อมูล ทำให้ยากแก่การตรวจสอบฐานข้อมูล มีค่าเฉลี่ยสูง ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าข้อมูลหรือเพิ่มข้อมูลเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพราะข้อมูลเหล่านี้อาจสูญหาย ถูกขโมยหรือถูกทำลายได้โดยบุคคลภายนอกที่ไม่หวังดี หรืออาจเกิดจากการกระทำของพนักงาน ที่ปฏิบัติงานบกพร่องในหน้าที่ หรือเจตนาทุจริต ดังนั้นจึงทำให้การเข้าถึงข้อมูลเป็นไปได้ยาก และมีการกำหนดสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลด้วยเพื่อความปลอดภัย

5.1.2.3 ความสอดคล้องและเข้ากันได้ พบว่าประชากรส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการยอมรับระบบ ERP ในระดับสำคัญมากในเรื่องรองรับการทำงานแบบผู้ใช้หลายคนในเวลาเดียวกัน ความเข้ากันได้กับระบบอีเมลล์ในองค์กร ความเข้ากันได้กับระบบรายงานขององค์กร ไม่ว่าจะ เป็นในเรื่องเข้ากันได้กับ Hardware เช่น ปริ้นเตอร์ เป็นต้น ผลของความแตกต่างด้านความคิดเห็นรวมเฉลี่ยดูแล้วอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในเรื่องของงบประมาณที่จำกัด และระยะเวลาการจัดหามา นั้นในระบบงานราชการนั้นจะมีกระบวนการและขั้นตอนที่ระเอียดซึ่งทำให้เกิดความล่าช้า ซึ่งจากผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉันทนา เห็นประเสริฐ [16] และตรงกับงานวิจัยของ จรัสศรี จุฑาจินดาเขต (2537 : 4) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพการใช้ ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ด้านปัญหาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มีปัญหา ดังนี้ ปัญหาหลักได้แก่ งบประมาณเพื่อการจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ในการเพิ่มขีดความสามารถในการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ ขาดคู่มือการใช้คอมพิวเตอร์ที่เหมาะสมกับงาน ปัญหารองได้แก่ นโยบายแผนการใช้คอมพิวเตอร์ไม่ชัดเจน สำหรับแนวทางการพัฒนาการใช้คอมพิวเตอร์ ควรมีแผนการใช้คอมพิวเตอร์ทั้งระยะสั้นและระยะยาว จัดให้มีการอบรมบุคลากรในการใช้และบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์ จัดให้มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่จัดระบบสารสนเทศ และจัดหางบประมาณ ให้เพียงพอกับความต้องการ

5.1.2.4 ด้านการให้บริการของศูนย์คอมพิวเตอร์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการยอมรับระบบ ERP ในระดับสำคัญมากในเรื่องความสามารถในการแก้ไขปัญหา การให้คำแนะนำในการใช้งานระบบ ควรมีการพัฒนาปรับปรุงระบบ การฝึกอบรมการใช้งาน ขาดวิทยากรที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของปัญหาที่แท้จริง ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเอง ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีได้เจริญก้าวหน้าไปมากซึ่งระบบ ERP เป็นระบบที่ทันสมัยระบบหนึ่งโดยมีรายละเอียดและขั้นตอนในการใช้ในระบบที่หลากหลายขั้นตอน ดังนั้นจึงขาดผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความชำนาญในการใช้งานระบบ จากผลการวิจัย สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ฉันทนา เห็นประเสริฐ [16] ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ศึกษาสภาพการใช้ระบบการบริหารการคลังภาครัฐแบบระบบอิเล็กทรอนิกส์(GFMIS)ที่มีต่อข้าราชการกรมบัญชีกลาง ผลการวิจัยพบว่า สอดคล้องกับแนวคิดของ ยงยุทธ เกษสาคร (2548 : 161) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี ปัจจุบันการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีได้เจริญไปรวดเร็วไปมาก โดยเฉพาะด้านคอมพิวเตอร์ องค์กรจึงจำเป็นต้องนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กร จึงก่อให้เกิดความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาบุคลากรขององค์กรให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะเหมาะสมที่จะปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปอย่างราบรื่น และมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง ดังนั้นองค์กรควรมีการจัดการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะในการบริหารงานให้เหมาะสมกับฐานะตำแหน่งที่เพิ่มพูนขึ้นหรือมีการรับคนใหม่ก็ต้องฝึกอบรมให้ทราบถึงวิธีการทำงาน ลักษณะของงาน และรู้จักองค์กรให้ดียิ่งขึ้น

5.1.2.5 ด้านการสื่อสาร พบว่าประชากรส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการยอมรับระบบ ERP ในระดับสำคัญมาก ในเรื่องความรวดเร็วของระบบอินเทอร์เน็ต ความรวดเร็วของระบบแลนภายในองค์กร ความเร็วของระบบอีเมลล์ ความเร็วของระบบ Wireless

5.2 อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่า ประชากรที่ใช้ระบบ ERP ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงมีอายุอยู่ในช่วงอายุ 42 ปี แต่ไม่ถึง 49 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี/เทียบเท่า ประกอบอาชีพในตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปี ความคิดเห็นด้านการใช้งานระบบ ซึ่งประกอบด้วย โมดูลต่าง ๆ ที่ใช้งานในระบบ ERP จากการศึกษาความคิดเห็นต่อการยอมรับระบบ ERP ซึ่งได้แบ่งความคิดเห็นออกเป็น 5 ด้าน และแบ่งช่วงของอายุ เป็น 6 ช่วงของอายุของพนักงาน พบว่าความคิดเห็นด้านต่างๆ จะเห็นได้ว่า มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยนุช ขอบธรรม หน้า 112 ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมและการยอมรับของพนักงานต่อระบบคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์สำเร็จรูป ERP-SAP กรณีศึกษา พนักงานฝ่ายการเงิน สำนักงานใหญ่ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค : พ.ศ. 2551 ซึ่งพบว่าอายุที่แตกต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมกับระบบซอฟต์แวร์สำเร็จรูป ERP-SAP โดยรวมและด้านประโยชน์ที่ Relation advantage และด้านความสอดคล้องเข้ากันได้กับสิ่งที่มีอยู่เดิม Compatibility

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้ที่มีอายุ 20-29 ปี มีการยอมรับระบบซอฟต์แวร์สำเร็จรูป ERP-SAP มากกว่าช่วงอายุอื่นๆ ในทุกด้าน เช่นกันกับงานวิจัยในครั้งนี้โดยรวมส่วนใหญ่แล้วอยู่ในระดับมาก จะมีค่าน้อยก็จะเห็นเป็นด้านการฝึกอบรม พบว่าประชากรส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการฝึกอบรมมีผลต่อความคิดเห็นในการยอมรับระบบ ERP ทำให้สามารถนำความรู้มาใช้ในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ัญฐพล คชาขังยืน [21] ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับระบบ ERP กรณีศึกษา: ระบบ Navision ของบริษัทปทุมไรชมิล แอนด์ แกรนารี จำกัด (มหาชน) พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็น การฝึกอบรมมีผลต่อปัจจัยการยอมรับระบบ Navision ทำให้สามารถนำความรู้มาใช้งานในแต่ละโมดูลของระบบได้ดีขึ้นจนถึงขั้นรับรู้ถึงประโยชน์ในการใช้งาน ด้านความปลอดภัย ด้านความสอดคล้องและเข้ากันได้ ด้านการให้บริการของศูนย์คอมพิวเตอร์ ด้านการสื่อสาร และสามารถใช้ประโยชน์ระบบอินเทอร์เน็ต อีเมลล์ ที่เชื่อมกับระบบ ERP ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธันวดี พงษ์พานิช (2549) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติในการใช้งานของผู้ใช้งานระบบสารสนเทศ กรณีศึกษาโรงพยาบาลศิริราช ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยได้รับการศึกษาหรือการฝึกอบรมเกี่ยวกับระบบสารสนเทศ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และการใช้โปรแกรมต่างๆ ในระบบสารสนเทศมาแล้ว ผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้ถึงประโยชน์ของ ระบบ ERP แต่เห็นว่าระบบนั้นใช้งานยากจึงมีความคิดที่ต้องการให้มีการอบรมและข้อเสนอแนะมากกว่านี้จากค่าด้านรายย่อยที่มีค่าต่ำ และผู้บริหารให้การสนับสนุนต่อโครงการพัฒนาและติดตั้งระบบ ERP ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ส่วนมากมีความคิดเห็นในทางมาก บ่งบอกถึงทัศนคติ ตามหลักการและทฤษฎีของ TAM ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในทางที่ดี ส่งผลถึงทัศนคติที่ดีต่อระบบ ERP และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการใช้งาน ความคิดเห็นในทางที่ดีมากมีผลให้ความเสี่ยงของการใช้ระบบ ERP ในเชิงลบ โดยที่ในที่นี้มีความคิดเห็นในทางที่ดี ก่อให้ความตั้งใจเชิงพฤติกรรมที่สูงขึ้นจะทำให้ระดับการรับรู้ถึงความเสี่ยงลดลงขององค์กร ระบบ ERP ซึ่งใช้ เป็นซอฟต์แวร์สำเร็จรูปนั้น เป็นระบบที่มีประโยชน์สูงมาก แต่มีการใช้งานค่อนข้างยาก การฝึกอบรมหรือกิจกรรมอื่นๆ อาจช่วยให้ผู้ใช้มีความคุ้นเคยกับระบบมากขึ้นและมีความมั่นใจในการนำระบบไปใช้งานได้ดีมากขึ้น ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุระหว่าง 25 – 35 ปี มีความพึงพอใจโดยรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.55 ในรายละเอียดพบว่าทุกปัจจัยย่อยที่มีความพึงพอใจในระดับมาก เช่นกัน สำหรับผู้ใช้งานมีความคาดหวังต่อระบบค่อนข้างสูง แต่ในทางปฏิบัตินั้น เมื่อผู้ใช้เข้าใช้ระบบจริง จะเกิดจุดการเปลี่ยนแปลงที่อาจทำให้ผลการดำเนินงานตกลง (Performance Dip) และอาจทำให้ผู้ใช้ระบบนั้นเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการใช้ระบบ ซึ่งอาจนำไปสู่การต่อต้านการใช้หรือการหลีกเลี่ยงการใช้งานระบบจึงควรที่จะวางแผนเพื่อรองรับกับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นในจุดนี้ ในด้านของความเสี่ยงจากการพัฒนาและติดตั้งระบบนั้น ผู้ใช้ยังมีความต้องการให้มีการฝึกอบรมการใช้ระบบมากขึ้น ผู้ใช้แสดงความไม่มั่นใจด้านการบริหารจัดการ โครงการ และความต้องการระบบงานที่มีความไม่แน่นอนและเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง ควรมีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ ด้านการใช้งานระบบ ERP การใช้

งานคอมพิวเตอร์เบื้องต้น และการแก้ไขปัญหาเบื้องต้นเกี่ยวกับระบบ ERP ให้แก่พนักงานบริษัท ให้ครบตามจำนวนผู้ใช้งานจริง ควรเพิ่มบุคลากรด้านการให้บริการของศูนย์คอมพิวเตอร์ที่มีความเชี่ยวชาญในระบบ ERP และต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในด้านที่ประสานงานกับผู้ที่มีช่วงของอายุในวัยที่แตกต่างกันให้เหมาะสมกันตามรูปแบบและความเป็นไปของวัฒนธรรมขององค์กรด้านอื่นๆ ด้วย โดยในที่นี้จะเน้นในช่วงของอายุ คอยช่วยแก้ไขปัญหา ให้คำแนะนำ ในการใช้ระบบ พร้อมพัฒนาปรับปรุงระบบและการฝึกอบรมวิธีการใช้งานระบบ ERP ให้กับพนักงานบริษัท เนื่องมาจากระบบ ERP เป็นระบบที่พัฒนาและเหมาะสมกับบริษัทที่ประกอบธุรกิจในรูปแบบของสินค้าที่มี Inventory มากๆ กล่าวคือเป็นธุรกิจสินค้าโดยทั่วไปที่สามารถ Stock สินค้าได้ และเป็นสินค้าที่มีตัวตนจับต้องได้ แต่สินค้าของ กสท เอง ไม่ใช่เช่นนั้นทั้งหมด “ซึ่งเป็นสินค้าที่ไม่สามารถเก็บ Stock สินค้าไว้ได้ในบางรายการสินค้า เมื่อสร้างระบบงานเสร็จแล้วจะต้องจำหน่าย และด้วยเหตุผลอีกประการหนึ่งที่ทำให้ระบบการปฏิบัติงานจริง ของระบบ ERP ไม่สอดคล้อง ก็คือ ความแตกต่างกันของระบบงานในแต่ละแผนกหรือฝ่าย ที่ไม่รับ หรือสอดคล้องกันกับระบบของ ERP เพราะระบบการทำงานเดิมของ บริษัทฯ เอง นั้น จะเป็นในรูปแบบลักษณะของการกระจายการทำงานออกเป็นกลุ่มงาน เช่น กลุ่มงานบัญชี กลุ่มงานจัดซื้อ กลุ่มการวิจัยและพัฒนา ฯลฯ ซึ่งในแต่ละส่วนงานนั้นมีระบบการทำงานที่เฉพาะอย่าง ไม่เหมือนกัน และบางอย่างก็ไม่สอดคล้องกับระบบ ERP เป็นอย่างมาก แต่ ระบบ ER เองก็มีรูปแบบของระบบตนเองอยู่แล้ว ไม่สามารถที่จะตอบสนองความต้องการดังกล่าวได้มากนัก เนื่องมาจากเหตุผลทางด้านเทคนิค ในเวลา Upgrade ระบบ นั้นจะยุ่งยากเป็นอย่างมาก ซึ่งส่วนใหญ่ตัวผู้ใช้จะไม่เข้าใจถึงเหตุผลนี้ อีกทั้ง ผู้วางระบบ (Implementer) ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นคนที่มีอายุไม่มากเท่าไรนัก (ประมาณ 25-35ปี) จากการสังเกตของตัวผู้แทนจำหน่ายระบบ ERP แต่ผู้ใช้ระบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง Business Owner จะเป็นกลุ่มคนที่มีประสบการณ์ทำงานสูงกว่าเนื่องจากได้ปฏิบัติงานอยู่ในส่วนนี้มานานจึงมีความรู้และ ความเข้าใจในระบบงานมากกว่านั่นเอง และจะเป็นคนที่ค่อนข้างมีอายุ ประมาณ 40 ขึ้นไป ตัวผู้ใช้ระบบส่วนใหญ่ จึงไม่ค่อยยอมรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากทางผู้วางระบบ เพราะถือว่าตนเองมีความรู้ ความชำนาญ และมีประสบการณ์ที่มากกว่า จึงทำให้เกิดปัญหาขึ้นบ่อยครั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประชุมหรือการทำงานที่ต้องลงความเห็นร่วมกันในแต่ละครั้ง

5.3 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลของการศึกษาจากงานวิจัยนี้จะเห็นว่า ทศนคติ ความเชื่อ ตามหลักการและทฤษฎีของ TAM ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในทางที่ดีส่งผลถึงทัศนคติที่ดีต่อระบบ ERP และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการใช้งาน จากแนวคิดนี้และข้อมูลที่ได้จะเห็นว่า องค์กร มีช่วงของอายุของพนักงานที่ไม่มีความสมดุลในองค์กร จะทำให้เกิดการประสารของระบบงานต่างๆ เป็นไปด้วยความยุ่งยาก และเกิดการพัฒนาองค์กรไปได้ไม่สะดวกเท่าที่ควรจะเป็น จึงควรมีการวางแผนช่วงห่างของอายุของพนักงานในองค์กรให้เป็นไปตามสัดส่วนของระบบงาน และจากผลของข้อมูลควรมีการจัดฝึกอบรม

พนักงานให้มีความเข้าใจในระบบงานใหม่ที่มีการเปลี่ยนแปลง ให้รับรู้ ให้มากที่สุดเท่าที่สามารถทำได้ตามความเหมาะสมของค่าใช้จ่าย เพื่อไม่ให้มีเหตุการณ์ที่พนักงานต้องของลาออกก่อน อายุครบ 60 ปี มากเกินจนทำให้ต้องเสียพนักงานที่มีคุณภาพก่อนวัยอันสมควร

5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต

การศึกษาครั้งต่อไปควรจะศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นในการยอมรับระบบ ERP ของบริษัทฯ ในจังหวัดอื่นๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือในภาคอื่นๆ ที่ยังไม่ได้ทำการวิจัย เพื่อนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบกัน และ เพื่อใช้ผลการวิจัยครอบคลุมทั่วทั้งองค์กร เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการใช้งาน การพัฒนาปรับปรุงระบบ ERP และผู้ใช้งานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพื่อปรับปรุงองค์กรต่อไป

